

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОНП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120 годин, із яких: лекцій – 16 год., лабораторних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини, кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробника(ів)	Авраменко Наталія, кандидат ветеринарних наук, доцент, nataliia.avramenko@pdau.edu.ua, https://www.pdau.edu.ua/people/avramenko-nataliya-oleksiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Фізіологія тварин, Патологічна фізіологія.
Компетентності	<p>Загальні: ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Спеціальні: СК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері ветеринарної медицини, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з дотриманням вимог професійної етики. СК 5. Здатність визначати комплекс необхідних сучасних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик, а також розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення досліджень стану здоров'я та благополуччя тварин різних видів і класів, біологічних субстратів, судово-ветеринарної експертизи, гарантування безпечності та якості харчових продуктів, тощо відповідно до обраного напрямку та поставленої мети.</p>
Результати навчання	РН 5. Планувати і виконувати експериментальні та теоретичні дослідження з ветеринарної медицини і дотичних до неї суміжних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм

	<p>професійної і академічної етики, критично оцінювати та аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p> <p>РН 9. Визначати та застосовувати комплекс необхідних сучасних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик, професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення досліджень стану здоров'я та благополуччя тварин різних видів і класів; розуміти логічну послідовність дій під час проведення судово-ветеринарної експертизи та вміти оформляти відповідну документацію; гарантувати безпечність та якість харчових продуктів, кормів; забезпечувати контроль і обіг побічних продуктів тваринного походження та різних біологічних субстратів тощо відповідно до обраного напрямку дослідження та поставленої мети.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).</p>	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Вивчення основ діагностики, лікування та профілактики найбільш поширених хвороб імунної системи та алергологічної патології тварин.</p>	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Антигени. Тема 2. Антитіла (імуноглобуліни). Тема 3. Імунокомпетентна система. Тема 4. Імунопатологія. Основні форми порушення імунологічної реактивності. Тема 5. Алергія. Тема 6. Імунодефіцити. Аутоімунні та імунопроліферативні захворювання.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p>Словесні методи: лекція; бесіда. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування. Практичні методи: лабораторні роботи. За логікою: узагальнення; конкретизація. Творчий: створення нового, оригінального. Методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи</p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
<p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Наведені у Додатку до силабусу</p>
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>Викладання факультетської вибіркової навчальної дисципліни «Ветеринарна клінічна імунологія» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті». Факультетська вибіркова навчальна дисципліна «Ветеринарна клінічна імунологія» спеціальності 211 "Ветеринарна медицина" ступеня доктора філософії вивчається у четвертому семестрі другого року навчання.</p>

Дисципліна включає лекції та лабораторні заняття. Під час читання лекції доцент науково обґрунтовує, послідовно і систематизовано викладає певні наукові проблеми теми навчального предмету, ілюструє за необхідністю наочно. Лекція завжди слугує підґрунтям для поглиблення і систематизації знань, які набуваються в процесі навчальної роботи. На лабораторному занятті викладач організовує детальний розгляд теоретичних питань теми і формує їх бачення щодо практичного застосування у майбутній фаховій науковій діяльності. Для проведення лабораторних занять колективом кафедри створено методичні розробки для викладачів і методичні вказівки для здобувачів наукового ступеня бакалавра щодо підготовки і роботи на занятті.

Самостійна позааудиторна робота при вивченні навчальної дисципліни «Ветеринарна клінічна імунологія» полягає у підготовці до аудиторних занять, що є основним способом оволодіння навчальним матеріалом. Засвоєння тем контролюється на лабораторних заняттях відповідно до конкретних цілей шляхом усного опитування на основі вирішення конкретних прикладних задач.

Під час перебування на кафедрі здобувачі повинні:

- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, протипожежної безпеки та техніки безпеки;
- дотримуватись ділового стилю одягу спеціаліста-професіонала, предмети одягу повинні бути чистими та випрасуваними;
- підтримувати порядок в аудиторіях та навчальних приміщеннях;
- дбайливо та охайно ставитись до майна (меблів, обладнання, технічного оснащення);
- не виносити без дозволу речі та обладнання з навчальних кімнат кафедри, а в разі умисного пошкодження – компенсувати їх вартість в порядку, визначеному чинним законодавством;
- не допускати протиправних дій, аморальних вчинків.

Здобувачу забороняється:

- порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних причин;
- запізнюватися та пропускати заняття без поважних причин.
- протягом заняття виходити з аудиторії без дозволу викладача;
- користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку та отримання інформації без дозволу викладача;
- займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших здобувачів та заважати викладачу;
- використовувати медичну форму та окремі її елементи, що не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам;
- вручати викладачам будь-які матеріальні цінності за виконання або невиконання ними певних дій стосовно здобувача з використанням своєї посади;
- у приміщеннях корпусу і прилеглий території заборонено палити;
- вчиняти аморальні дії, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику;
- вчиняти протиправні дії та здійснювати будь-які дії, що можуть створити умови, небезпечні для здоров'я та/або життя оточуючих.

- **ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ**

Запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті

<p>Доброчесності</p>	<p>проводиться згідно з Положенням https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhen_nnyaprozapobigannyagotovonasayt.pdf</p> <p>Здобувач повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачем передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. <p>Порушенням академічної доброчесності вважається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; - самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше публікованих наукових результатів як нових наукових результатів; - фабрикація – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; - фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; - списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; - обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.
<p>- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ</p>	<p>Відвідування аудиторних занять є обов'язковим, пропущені заняття підлягають відпрацюванню. Процедура відпрацювання залежить від причин пропуску – поважна чи неповажна. Підтвердженням поважної причини служить: довідка видана лікарем; якщо здобувач не пред'являє даних документів, то причина пропуску вважається неповажною. Для відпрацювання лекції здобувач зобов'язаний представити лектору:</p> <ul style="list-style-type: none"> - якщо лекція пропущена з поважної причини – конспект лекції, написаний на підставі плану пропущеного лекційного заняття; - якщо лекція пропущена з неповажної причини – конспект лекції з обов'язковим опитуванням. <p>Відпрацювання пропущених лабораторних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з поважної причини заняття мають бути відпрацьовані упродовж 1 місяця в індивідуальному порядку з наданням відповідної довідки. - з неповажної причини повинні бути відпрацьовані впродовж 2 тижнів. <p>Відпрацювання відбуваються на кафедрі згідно графіку шляхом усного опитування із пропущеної теми. При вивченні навчальної дисципліни «Ветеринарна клінічна імунологія» передбачено використання дистанційних технологій.</p>
<p>- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ</p>	<p>Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти</p>

неформальної/інформальної освіти	Полтавського державного аграрного університету проводиться згідно Положення https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок оскарження результатів оцінювання проводиться згідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannya2023.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ветеринарна імунологія: навчальний посібник / А. Й. Мазуркевич, Ю. Ю. Харкевич, М. О. Малюк, В. Б. Данілов, В. В. Ковпак. К.: «ЦП Компринт», 2017. 350 с. 2. Ветеринарна імунологія: підручник / Мазуркевич А. Й., Харкевич Ю. О., Малюк М. О., Данілов В. Б., Ковпак В. В. К.: НУБіП України, 2018. 334 с. 3. Довідник з ветеринарної імунології / А. В. Андрійчук та ін. Б. Церква: БНАУ, 2019. 108 с. 4. Лабораторна імунологія: навчальний посібник / Л. Є. Лаповець, В. М. Акімова, Г. Б. Лебедь та ін. Львів: Видавець Марченко Т. В., 2024. 318 с. 5. Лабораторні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині: довідник / В. В. Влізло та ін.; за ред. В. В. Влізла. Львів: СПОЛОМ, 2012. 764 с. 6. Мазуркевич А. Й., Скибіцький В. Г., Харкевич Ю. О., Данілов В. Б., Малюк М. О., Ковпак В. В. Ветеринарна імунологія. Навч. практикум. Київ. ЦП «Компринт» 2014. 195 с. 	
Допоможні	
<ol style="list-style-type: none"> 7. Методичні вказівки до лабораторно-практичних занять із курсу «Ветеринарна імунологія» / Н. О. Авраменко, Г. О. Міланко, Л. П. Лівощенко, Т. І. Фотіна, О. Я. Міланко. Суми, 2007. 59 с. 8. Навчальний посібник «Патологія імунної системи тварин (імунодефіцити та ауто-імунні хвороби)» / Г. О. Омельченко, Н. О. Авраменко, О. О. Міланко, О. А. Авраменко. Суми, 2011. 67 с. 9. Лабораторні дослідження в ветеринарній імунології: Навчальний посібник / Н. О. Авраменко, Г. О. Омельченко Г. О. Суми, 2014. 110 с. 10. Основи імунології: функції та розлади імунної системи: посібник: пер. 6-го англ. вид. / Абул К. Аббас, Ендрю Г. Ліхтман, Шив Піллай; наук. ред. пер. Валентина Чоп'як. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 328 с. 11. Робочий зошит для лабораторно-практичних занять із дисципліни «Ветеринарна імунологія» / Т. І. Фотіна, О. Я. Міланко, Н. О. Авраменко, Л. П. Лівощенко, Г. О. Міланко, О. О. Міланко. Суми, 2008. 99 с. 12. Фролов О. К., Копійка В. В., Федотов Є. Р. Практикум з імунології «Методологія імунної системи ссавців»: навчально-методичний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Запоріжжя: Сору Art, 2012. 152 с. 13. Educational benefit Veterinary Microbiology and Immunology / O. L. Nechiporenko, T. I. Fotina, N. O. Avramenko, H. A. Fotina, G. O. Omelchenko, Sumy, 2018. 346 p. 	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин, протокол від 03 грудня 2024 року № 6

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми /Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії				Разом
	Виконання лабораторних завдань	опитування	Виконання контрольної роботи	Виконання самостійної роботи (доповідь з презентацією)	
Тема 1. Антигени.	4	4	6	4	18
Тема 2. Антитіла (імуноглобуліни).	4	3	6	3	16
Тема 3. Імунокомпетентна система.	4	3	6	3	16
Тема 4. Імунопатологія. Основні форми порушення імунологічної реактивності.	4	4	6	4	18
Тема 5. Алергія.	4	3	6	3	16
Тема 6. Імунодефіцити. Аутоімунні та імунопроліферативні захворювання.	4	3	6	3	16
Разом	24	20	36	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань лабораторної роботи (0-4):

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 (максимальна)	Обґрунтування рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання: показано знання основного матеріалу теми на 90-100 %. Показано всебічні, систематичні і глибокі знання матеріалу теми. Засвоєно взаємозв'язок основних понять теми та їх значення для майбутньої професії. Проявлено творчі здібності у розумінні та використанні теоретичного матеріалу.
3	Показано знання основного матеріалу теми на 60-89 %. Показано достатнє знання матеріалу теми. Проявлено систематизований характер знань з питань теми. Відповіді на питання не повні.
2	Показано знання основного матеріалу теми на 40-59 %. Показано знання основного матеріалу теми. Відповіді на питання не повні. Допущено принципові помилки у виконанні передбачених програмних завдань.
1	Показано знання основного матеріалу теми 35-39 %. Показано знання основного матеріалу теми. Відповіді на питання не повні. Допущено принципові помилки у виконанні передбачених програмних завдань.
0 (мінімальна)	Відсутність здачі або показано знання основного матеріалу теми до 35 %, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання теоретичних питань (усне опитування)**0-4** для тем 1 і 4 та **0-3** для тем 2-3 та 5-6):

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4 (максимальна)	Обґрунтування рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії дав повну відповідь на поставлені питання, вміє диференціювати знання, повно аналізувати і оцінювати факти, прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень
2	здобувач вищої освіти дав відповідь на всі питання, але ним допущені окремі неточності
1	дані неправильні відповіді на поставлені питання, але здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії володіє основними термінами і визначеннями з теми.
0 (мінімальна)	відповіді відсутні, що не дає можливість оцінити формування компетентностей досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи (0-6) :

Кількість балів	Критерії оцінювання
6 (максимальна)	Обґрунтування рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання: 75-100% правильних відповідей
4	50-74% правильних відповідей
3	25-49% правильних відповідей
2	10-24% правильних відповідей
1	менше 10% правильних відповідей.
0 (мінімальна)	0% правильних відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання самостійної роботи (доповідь з презентацією)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4 (максимальна)	Обґрунтування рівня формування компетентностей і досягнення результатів навчання: матеріал викладений змістовно, лаконічно, послідовно, в повному обсязі, є актуальним, що свідчить про повне досягнення здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії компетентностей.
1-2	Матеріал викладений достатньо лаконічно, послідовно, що свідчить про повне досягнення здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії компетентностей.
0 (мінімальна)	Тема роботи розкрита не повністю, є застаріла інформація. Оформлення не відповідає стандартним вимогам. Матеріал подано нелогічно на низькому рівні, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: **залік**.